

Provincie Oost-Vlaanderen

Bestuursakkoord 2013–2018

tussen de partijen CD&V, Open Vld en Sp.a

1 december 2012

Inhoud

- 3 Inleiding
- 5 Algemene uitgangspunten
  - 5 Voor ieder van ons
  - 5 Strikt en verantwoord financieel beleid
  - 5 Kernbevoegdheden herdefiniëren
  - 5 Herkenbaarheid in alles wat we doen
  - 6 Partner van de gemeenten én van de Oost-Vlaming
  - 6 Duurzaamheid staat centraal
  - 6 Beter besturen
- 7 Per sector
  - 7 Economie, landbouw en platteland, Europese en internationale samenwerking
  - 9 Ruimte en mobiliteit
  - 11 Leefmilieu
  - 12 Onderwijs
  - 13 Sport en recreatiedomeinen
  - 14 Cultuur
  - 15 Welzijn
  - 17 Fiscale en financiële diensten
  - 17 Personeel en vorming
  - 18 Interne organisatie
- 19 Tot slot

Inleiding

Gelet op de specifieke omstandigheden waarin we vandaag verkeren, nl. sociaal moeilijke tijden, een economische crisis en een nakende finalisering van de Interne Staatshervorming, is een krachtdadig beleid nodig op het provinciale niveau.

Daarom zijn CD&V, Sp.a en Open Vld overeengekomen om samen een meerderheid in de provincieraad en een deputatie te vormen in de provincie Oost-Vlaanderen voor de legislatuur 2013–2018. De betrokken partijen hebben goede ervaringen met het samenwerken in de vorige legislatuur. Bovendien hebben ze samen een werkbare meerderheid van 39 zetels op 72.

Ze zijn het er over eens dat de Provincie over een voldoende ruimtelijke omvang beschikt om een afgestemd beleid op maat te kunnen voeren zowel voor de kleinere als de grotere gemeenten en steden in Oost-Vlaanderen. Zij respecteren de autonomie van de gemeenten en willen dat ook in hun beleid tot uiting brengen.

Ze stellen vast dat het maatschappelijk middenveld, gaande van de economische tot de sociaal-culturele sector, zich om verschillende redenen meer en meer op provinciaal niveau organiseert en willen met dat maatschappelijk middenveld goed samenwerken. Als openbaar bestuur wil de provincie voor die organisaties een bereikbaar aanspreekpunt vormen.

Zij gaan ervan uit dat het provinciaal bestuursniveau een democratisch verkozen niveau is dat vlot kan inspelen op maatschappelijke tendensen en evoluties en waarbij de provinciale verkozenen publiek verantwoording verschuldigd zijn tegenover de burgers. Een verkozen bestuur moet ook over eigen financiële middelen kunnen beschikken om een eigen beleid te kunnen voeren. Dat beleid heeft principieel een opentaakstelling maar dat belet niet dat prioriteiten en afspraken met zowel het maatschappelijk middenveld als met Vlaanderen, steden en gemeenten hun weerslag kunnen vinden in convenanten en afspraken.

De drie betrokken partijen vormen samen de meerderheid in de provincieraad. Met respect voor de verkiezingsuitslag zullen de mandaten op het provinciale vlak met betrekking tot de uitvoerende en vertegenwoordigende functies toegewezen worden, conform de door de drie partijen behaalde verkiezingsuitslag. De oppositie zal op een correcte manier bij het beleid betrokken worden en de mandaten toebedeeld krijgen die haar toekomen conform de cultuurpactwetgeving en het provinciedecreet.

De eerste opties worden vandaag reeds genomen. In het kader van de BBC en rekening gehouden met de Interne Staatshervorming worden definitieve stappen gezet in een beleidsverklaring 2014–2019.

De provincie Oost-Vlaanderen is mee verantwoordelijk voor de uitbouw van onze provincie.

Daartoe:

- levert ze rechtsreeks diensten aan de burger (overheid-burger)
- gaat ze het partnerschap en samenwerking aan met de gemeenten (overheid-overheid)
- werkt ze samen met andere actoren (instellingen, middenveld, ...) (overheid-organisaties)

De manier waarop we ons beleid gestalte willen geven, de rode draad doorheen ons takenpakket is:

- innoverend
- duurzaam
- zichtbaar
- eigentijds
- efficiënt

Algemene uitgangspunten

De gezamenlijke politieke beleidsverklaring gaat uit van de hoger geformuleerde principes, van de verscherpte taakstelling voor de provincies vanuit het Witboek en bouwt verder op de visie, de beleidsdoelstellingen en de waarden die ook aan de basis lagen van het meerjarenplan 2006–2012.

1. Voor ieder van ons

In Oost-Vlaanderen willen we ruimte creëren om te ondernemen, maar ook sociale netten weven opdat niemand uit de boot valt. Elke Oost-Vlaming moet de kans krijgen om zich te ontwikkelen volgens de eigen voorkeuren en competenties om zijn plaats te vinden in onze samenleving. Op economisch vlak, maar ook in zijn vrije tijd en in de private levenssfeer. ‘Voor ieder van ons’ mag geen holle slogan zijn, maar een concrete doelstelling: de leidraad bij ons politieke handelen.

2. Strikt en verantwoord financieel beleid

Deze doelstelling moeten we waar maken binnen het keurslijf van een strikt en verantwoord financieel beleid, gestoeld op budgettaire orthodoxie en op het behoud van het globaal begrotingsevenwicht. Langs de ontvangstenzijde steunen we op het evenwicht tussen de belasting op het onroerend goed en de algemene provinciebelasting, zonder deze belastingen te verhogen. Waakzaamheid blijft op dit vlak geboden omwille van de moeilijke economische omstandigheden en omwille van het feit dat de nu reeds relatief hoge rente nog dreigt te stijgen doordat de banken zich steeds meer moeten indekken tegen allerlei risico’s die verbonden zijn aan het uitlenen van geld.

We zoeken ruimte om binnen onze budgettaire mogelijkheden een fonds voor bovenlokale aangelegenheden te creëren. Een strikt en verantwoordelijk beleid is ons adagium.

3. Kernbevoegdheden herdefiniëren

De provincie moet de vinger aan de pols van de samenleving houden. Door vlot in te spelen op nieuwe maatschappelijke tendensen en uitdagingen. Maar ook door kritisch naar zichzelf te kijken en zaken af te stoten of los te laten. De interne staatshervorming verplicht ons daar voor een deel toe. Hoewel we de precieze implicaties momenteel nog niet kunnen vatten, zullen we die uiteraard efficiënt implementeren. Los van deze oefening is elk openbaar bestuur het aan zichzelf verplicht om zijn eigen werking permanent kritisch onder de loep te nemen en zijn kernbevoegdheden te herdefiniëren. De opmaak van het meerjarenplan 2014–2019 is daar het uitgelezen moment voor.

4. Herkenbaarheid in alles wat we doen

Wat we doen, willen we goed doen en willen we op een herkenbare manier doen. Dit sluit aan bij het voorgaande. Het geregeld evalueren en bijsturen van de eigen werking laat ook toe om onze mensen en middelen optimaal in te zetten, kwaliteit af te leveren voor een efficiënte en correcte dienstverlening en ervoor te zorgen dat de bijdrage van het provinciebestuur ook duidelijk zichtbaar is voor de Oost-Vlamingen. In dit verband is het ook belangrijk om in diverse beleidssectoren een aantal strategische projecten te definiëren waarop we de komende jaren sterk willen inzetten.

5. Partner van de gemeenten én van de Oost-Vlaming

Het provinciebestuur is in belangrijke mate een partnerbestuur: veel van onze taken voeren we uit in samenwerking met andere openbare besturen of met particuliere organisaties, commerciële en niet-commerciële.

De Oost-Vlaamse gemeenten zijn onze voornaamste partners. We willen hen ondersteunen bij de invulling van hun bevoegdheden, met volle respect voor hun autonomie, maar ook met de ambitie om te plannen, te coördineren en te regisseren waar nodig.

De schaalgrootte van de lokale besturen verschilt echter sterk en ook elke streek heeft zijn eigen regionale dynamiek. Maatwerk is daarom aangewezen en dat kan het best gestalte krijgen door met de gemeenten convenanten af te sluiten waarin de wederzijdse engagementen op een transparante manier op papier worden gezet. Het “menu” dat het provinciebestuur aanbiedt, kan daarbij aanzienlijk worden verruimd. We denken concreet aan een vervangingspool voor specifieke functies, uitbreiding van wat nu al bestaat, en aan technische bijstand door de provinciale dienst patrimonium.

In een ruimere betekenis van het begrip “partnerbestuur” wil de provincie Oost-Vlaanderen een belangrijk knooppunt van mensen en ideeën zijn in een genetwerkte samenleving. Er heerst binnen ons bestuur een cultuur van openheid, waarbij beleid en plannen niet in ivoren torens worden ontwikkeld, maar in een directe en open communicatie met de betrokkenen in de samenleving. Waardevolle initiatieven van burgers, instellingen en bedrijven, worden gestimuleerd en omarmd. Meer dan ooit moeten we onze deuren openzetten en overleggen met diverse groeperingen, mensen en organisaties in onze provincie.

6. Duurzaamheid staat centraal

Goed besturen is niet alleen werken aan het Oost-Vlaanderen van vandaag; het is ook denken aan de provincie van de toekomst. Vandaag moeten we de maatregelen nemen die de levenskwaliteit, de gezondheid en de welvaart van morgen moeten garanderen. Daarom is duurzaamheid de rode draad doorheen ons politiek handelen op alle beleidsterreinen. Centraal daarbij staat de uitdaging om ook als provincie onze bijdrage te leveren tot de klimaatdoelstellingen. Dat moet zich vertalen in een actie om onze eigen CO₂ voetafdruk te doen dalen. Met andere woorden in een klimaatplan dat streeft naar een klimaatneutrale provincie tegen 2050, dat duidelijk maakt welke bijdrage daartoe geleverd moet worden door de diverse maatschappelijke actoren en dat binnen het provinciebestuur gedragen zal worden door alle diensten.

7. Beter besturen

We maken werk van een efficiënt bestuur door ingrepen te doen die leiden tot administratieve vereenvoudiging en transparantie. Het creëren van een e-loket, een digitaal aanvraag- en opvolgingssysteem voor subsidies, bouwberoepen en milieuvergunningaanvragen kan daarbij een hulpmiddel zijn en is onze sleutel tot e-government. Een e-loket moet zorgen voor een sneller afhandelen van de aanvragen en voor een betere communicatie met de aanvrager en andere betrokken actoren.

Per sector

In het budget 2013 en in de strategische nota bij het nieuwe meerjarenplan 2014–2019 zullen de beleidsopties sector per sector in extenso worden toegelicht. In deze nota willen we alvast stilstaan bij de speerpunten en de nieuwe accenten die de deputatie de komende jaren wil leggen.

1. Economie, landbouw en platteland, Europese en internationale samenwerking

1.1 Economie

De Oost-Vlaamse welvaart is gebouwd op een stevig economisch fundament. Oost-Vlaanderen is een provincie ‘waar kennis werkt’, waar research en innovatie aan de basis liggen van veel economische activiteiten. De Universiteit Gent en de hogescholen, met antennes in Aalst en Sint-Niklaas, zijn daar de dragende krachten van. Met onze eigen proefcentra (PCS, PCA en PCG) voegen we daar een eigen dimensie aan toe.

Onze ligging – op het kruispunt van belangrijke vervoersassen – en onze kenniscentra moeten toelaten om Oost-Vlaanderen verder internationaal op de kaart te zetten als logistieke topregio en kennisregio.

Als streekbestuur wil de Provincie specifiek in de twee Oost-Vlaamse havengebieden verder meewerken aan de gebiedsgerichte werking. En voor zover het juridisch kader dit toelaat ook actief optreden in het havenbeleid, gelet op hun motorfunctie voor de Oost-Vlaamse economie. Ze moet tot slot een veel actievere rol spelen in de streekpacten die de RESOC’s opmaken.

Via de POM en EROV willen we werk maken van een gedegen sociaal-economisch streekbeleid, in nauwe samenwerking met de sociale partners en de lokale besturen. De provincie moet ook haar inspanningen verder zetten inzake ‘regio-marketing’ en Oost-Vlaanderen – tegen een verantwoorde kostprijs - als een sterk merk op de kaart zetten.

Aandacht gaat verder naar de kmo’s en naar het bedrijfsleven in het algemeen. EROV is hiervoor een ontmoetingsplatform en gedocumenteerde gesprekstafel. Het bedrijfsleven in het algemeen wil de Provincie ondersteunen via het verduurzamen van de bedrijfsterreinen, het ondersteunen van vernieuwende economische projecten en sectoren; meewerken aan het tot stand brengen van economische doorgangsgebouwen; en een regierol op te nemen, bijvoorbeeld via de POM m.b.t. het wegwerken van brownfields in samenwerking met o.a. streekintercommunales.

Specifiek naar de gemeenten:

- samenwerken met en ondersteunen van gemeenten die werk willen maken van een goed KMO- en ondernemersbeleid
- uittekenen van een kernversterkend detailhandelbeleid, dat wordt opgenomen in de provinciale structuurplanning (de distributiestudie is daarbij een goed hulpmiddel)
- planning en studie ten behoeve van bedrijfsleven en gemeenten

Al deze inspanningen passen in het streven om zoveel mogelijk Oost-Vlamingen zinvol en duurzaam werk aan te bieden. Niet iedereen kan echter voldoen aan de hoge eisen die gesteld worden binnen onze kenniseconomie. Daarom willen we zelf inspanningen doen om op de

dienstverlening van de sociale economie en de arbeidszorg een beroep te doen voor de invulling van onze eigen behoeften als provinciebestuur.

1.2. Landbouw en Platteland

Vanuit de vaststelling dat landbouw o.m. een grote ruimtegebruiker is, moet er beter en nog nauwer intern samengewerkt worden met de andere diensten zoals natuur, water, ruimte, toerisme... Dat moet gebeuren met en binnen de economische diensten van het Huis van de Economie (POM – EROV – Directie Economie) bijvoorbeeld rond sierteelt en marketing van streekproducten. Dat moet leiden tot kostenefficiënter en effectiever werken. Het platteland moet leefbaar en beleefbaar blijven, het blijft belangrijk voor de landbouw en is bijkomend een toeristische troef. Het landbouwbeleid moet streven naar economisch gezonde landbouwbedrijven die binnen een duurzaam kader werken. Dat wil de Provincie verder ontwikkelen, o.a. met Europese en Vlaamse co-financiering en ondersteuning. Engagements in samenwerking met Vlaanderen en de sector t.o.v. de proefcentra worden onverkort verder gezet. Het “loket landbouw en platteland” is onze link met de gemeenten en de andere actoren rond landbouw en platteland.

1.3. Europese en internationale samenwerking

Oost-Vlaanderen is geen eiland in een steeds meer geglobaliseerde wereld. Van oudsher onderhoudt onze provincie internationale relaties, vooral met de bedoeling poorten te openen voor ons bedrijfsleven.

Via Europa moet verder ingespeeld worden op Europese projecten, bijvoorbeeld inzake plattelandsbeleid. Alleszins moeten we bereid zijn om voldoende cofinanciering te voorzien bij Europese en Vlaamse projecten om deze middelen niet verloren te laten gaan voor onze provincie. De provincie, hierin actief sinds 2007, wil er blijven voor zorgen dat diverse actoren hun weg vinden in de Europese financiering en streeft er naar om overheden en organisaties binnen de provincie zo doelmatig mogelijk te laten inschrijven op en succes te halen uit deze Europese programma's. De provincie wil verder een actieve rol spelen in het aantrekken van buitenlandse investeringen.

Concreet denken we daarbij aan de oprichting van een Oost-Vlaams acquisitieplatform, aan een maximale samenwerking met Flanders Investment and Trade (FIT) en aan het optimaal aanwenden van de Europese subsidiemogelijkheden, in samenwerking met de centrumsteden. Eveneens spelen we onze rol bij het ontwikkelen van nieuwe bedrijventerreinen.

1.4. Toerisme

Inzake toerisme heeft de Provincie een grote verantwoordelijkheid van Vlaanderen gekregen die ze moet waarmaken. De Provincie wil een kwalitatief en duurzaam toeristisch-recreatief aanbod blijven stimuleren en/of ontwikkelen. De aandacht gaat daarbij uit naar verblijfstoerisme en dagtoerisme, met focus op fiets- en wandeltoerisme en watertoerisme. De Provincie wil de fiets- en wandelnetwerken verder uitbouwen, belevingsvoller maken en laten aansluiten op die in de aanpalende provincies. Naast fietsen en wandelen zullen ook streekproducten, water en cultuur en evenementen elementen zijn waarrond nieuwe toeristische producten worden gecreëerd, vanzelfsprekend in samenwerking met de steden en gemeenten, de lokale en regionale diensten voor toerisme maar ook met de toeristische ondernemers.

Door een efficiënte communicatie en marketing te voeren willen we Oost-Vlaanderen op de kaart zetten. We focussen op de binnenland-marketing. Nieuwe media zijn voor de toeristische sector van groot belang om de hedendaagse toerist te bereiken. Het ontwikkelen van applicaties

is een dure zaak en vraagt veel energie en kennis. Daarom wil de provincie een kennis- en ontwikkelingscentrum zijn dat zich ten dienste stelt van de toeristische sector. We positioneren ons niet alleen als realisator maar meer dan ooit als partner van de toeristische sector.

2. Ruimte en mobiliteit

2.1. Ruimtelijke planning

Communicatie en participatie

De Provincie wil een betrouwbare partner blijven van burgers, bedrijven en andere overheden in de verdere ruimtelijke ontwikkeling van onze provincie. Daarom zal meer aandacht gaan naar communicatie, participatie en coproductie.

Respect voor de ruimtebalans in het planningsproces

De economische activiteit, het dynamisme en de aantrekkingskracht van Oost-Vlaanderen zorgen voor meer welvaart, maar leggen ook een druk op de leefbaarheid in onze provincie. Het provinciaal ruimtelijk structuurplan blijft het kader waarmee we de maatschappelijke activiteiten op de meest oordeelkundige manier ruimtelijk een plaats willen geven en met elkaar verbinden, met respect voor de open ruimte en voor het landelijke karakter van Oost-Vlaanderen.

De jongste jaren werd het structuurplan verfijnd in diverse planningsprocessen, die via een monitoringssysteem nauwgezet verder opgevolgd en uitgevoerd worden: de afbakening van de kleinstedelijke gebieden, de ontwikkeling van de bijzondere economische knooppunten, de aanpak van de problematiek van de weekendverblijven, de concentratiezones voor windturbines, de glastuinbouw, ... Dat zal gebeuren in nauw overleg met de lokale besturen en met het Oost-Vlaamse middenveld. De Provincie staat daarbij open om nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen planmatig en regulerend te ondersteunen en te sturen.

Innoverende en sociale huisvesting stimuleren

De Provincie wil blijvend pro-actief werken en bijzondere zorg en aandacht besteden aan de nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen, zoals energiezuinige -neutrale woningen, het zorgwonen (kangoeroewonen), de klimaatverandering (overstromingsgevaar), de vergrijzing en gezinsverdunding, het hergebruik van woningen, het promoten van levensloop bestendig wonen, het medegebruik, ... De regelgeving ter zake mag de maatschappelijke evolutie niet verhinderen, maar dient die te ondersteunen.

Eén van de meest prangende problemen is de zorg voor kwaliteitsvolle en betaalbare woningen voor alle Oost-Vlamingen. De provincie wil dit in de eerste plaats realiseren door een aanbodbeleid: via de ruimtelijke planning moeten we voldoende bouwgronden voorzien om tegemoet te komen aan de groeiende woningbehoefte en om de marktprijzen te drukken (zie ook onder hoofdstuk Welzijn/wonen).

Specifiek naar de gemeenten

De Provincie wil werk maken van een provinciaal 'handboek openbare ruimte', een set van duidelijke richtlijnen waaruit lokale overheden kunnen putten bij de inrichting van het openbaar domein. Een geïntegreerde aanpak staat hierbij voorop. Dit alles uiteraard in goed overleg met de lokale besturen.

2.2. Ruimtelijke vergunningen

Burgers verwachten een eerlijke en snelle afhandeling van de bouwberoepen. Daarom maakt de Provincie er verder een erezaak van deze bouwberoepen ruim binnen de termijn op een deontologisch en juridisch correcte manier af te handelen.

2.3. Mobiliteit

De zachte weggebruiker centraal

De Provincie wil haar acties blijven concentreren op de zachte/zwakke weggebruikers. Naast financiële middelen stelt ze ook haar expertise ter beschikking van de gemeenten om comfortabele, veilige fietspaden aan te leggen langs gemeentewegen. Daarnaast blijft de provincie zelf investeren in de aanleg van fietspaden over lange afstand, de zogenaamde LAF's, die ook zoveel mogelijk met elkaar moeten worden verknoopt tot één samenhangend fietsnetwerk. Zo'n geïntegreerde aanpak kan ook een toeristische meerwaarde met zich meebrengen en de bereikbaarheid van de stedelijke centra én de beleefbaarheid van het platteland vergroten.

Dat laatste geldt ook voor het trage wegenbeleid dat de provincie voert en waarbij we voetwegen, buurtwegen en kerkwegels willen herwaarderen. Tegen 2018 zouden de trage wegenplannen het volledige Oost-Vlaamse grondgebied moeten dekken en zouden de gemeenten volop moeten inspelen op de mogelijkheden die de Provincie aanbiedt om de nuttige trage wegen uit te bouwen (infrastructurele aanpassingen, oplossen van knelpunten die de toegankelijkheid beletten), te bewegwijzeren en ook fysiek vlot toegankelijk te maken. De onnuttige worden dan best geschrapt. Verder wil de Provincie het initiatief nemen om trage wegen over de grenzen van (deel)gemeenten met elkaar te verknoepen tot aantrekkelijke wandel- en fietsroutes.

Opvoeden tot veiligheid

De bestaande projecten, nl. het niet-georganiseerd collectief vervoer, schoolroutekaarten, educatieve fietskoffers, het ter beschikking stellen van zichtbaarheidsmateriaal en het stimuleren van de fiets in het woon-werkverkeer worden verder gezet en uitgediept.

Bruggenbouwer voor een mobieler Oost-Vlaanderen

Hoewel de Provincie zelf geen wegbeheerder meer is en de openbaar vervoermaatschappijen beheerd worden door de Vlaamse en de federale overheid, moet de Provincie zich blijven aandienen als (figuurlijke) bruggenbouwer tussen het lokale en het gewestelijke of federale niveau op het vlak van de mobiliteit. Zij ziet alvast volgende actiepunten:

- Het wegwerken van missing-links in het hoofdnet van auto-, spoor- of waterwegen in samenwerking met de Vlaamse overheid, (cfr. Staten-Generaal Mobiliteit).
- Het overleg initiëren en opvolgen tussen alle betrokken spelers bij bovengemeentelijke infrastructuurwerken of mobiliteitsproblematieken.
- Streven bij de Vlaamse overheid naar een hervorming van de Lijn door het invoeren van een provinciale beleidsstructuur (beheerscomités), die samengesteld wordt uit vertegenwoordigers van de provincies & gemeenten en die advies moeten uitbrengen bij belangrijke infrastructuurwerken of aankopen van materieel, teneinde beter te kunnen inspelen op de lokale en regionale noden van de bevolking.
- Het experimenteel voorzien van een aanvullend aanbod op het reguliere openbaar vervoer, zoals al eerder gestart met het ondersteunen van het evenementenvervoer.

Specifiek naar de gemeenten:

- De Provincie wil geïnteresseerde lokale besturen bijstaan in grote patrimonium- en mobiliteitsdossiers.
- Voor de realisatie van gemeentelijke fietspaden wil het provinciebestuur zijn technische expertise verder ter beschikking stellen van de gemeenten. De Provincie stelt haar kennis en expertise ter beschikking voor het realiseren van trage wegen.
- De Provincie voorziet een groots opgezette sensibilisatiecampagne voor verkeersveiligheid i.s.m. gemeenten en scholen naar jongeren.

Mobiliteitscharter:

Het provinciaal mobiliteitscharter dat normaal gezien vanaf 2013 in werking treedt, zal duidelijke afspraken vastleggen tussen de provincies en het Vlaams Gewest m.b.t. het te voeren mobiliteitsbeleid. Daarbij willen we streven naar een maximale invulling van de provinciale bevoegdheden binnen het budgettair kader.

3. Leefmilieu

3.1. Integraal waterbeleid

De Provincie is ambitieus op het vlak van het integraal waterbeleid. Daartoe is ze bereid om de waterlopen van 3e categorie over te nemen van de gemeenten en wil ze het gesprek aangaan met het Vlaams Gewest over de overname van bepaalde onbevaarbare waterlopen van 1ste categorie. Ze is ook bereid het beheer over te nemen van waterlopen die momenteel onder de bevoegdheid van de polders en wateringen vallen.

Voor de onbevaarbare waterlopen van 2e categorie die nu onder haar bevoegdheid vallen wil de Provincie de principes van het integraal waterbeleid consequent toepassen. Dat moet ertoe leiden dat de waterlopen hun natuurlijke functie als ecosysteem opnieuw vervullen en dat hun waterbergend vermogen toeneemt. Dat betekent ook:

- het verder wegwerken van vismigratieknelpunten tegen 2025 conform de Beneluxregelgeving en het decreet integraal waterbeleid
- het verder ontwikkelen van de gestroomlijnde landschappen waarbij o.m. waterlopen over een lange afstand opnieuw de ruimte krijgen om zich op een natuurlijke wijze verder te ontwikkelen
- het nemen van bufferende maatregelen en het aanleggen van overstromingsgebieden waar nodig.

3.2. Gebiedsgerichte werking

De Provincie zal onderzoeken of de gebiedsgerichte aanpak die in de Gentse Haven zijn vruchten afwierp, ook elders kan toegepast worden bijvoorbeeld in de Waaslandhaven.

3.3. Klimaat en energie

De Provincie wil zoals gesteld de eigen CO₂-afdruk fors doen dalen en meewerken aan het streven naar een klimaatneutrale provincie tegen 2050. Daartoe zal zij een klimaatplan ontwikkelen waarin de inspanningen en acties van alle maatschappelijke actoren gedefinieerd worden, zowel op het vlak van de beperking van de uitstoot van broeikasgassen als van de noodzakelijke aanpassingen aan het zich wijzigende klimaat. We willen de gemeenten ook hierbij ondersteunen.

Burgers, organisaties, verenigingen, ... bewust maken en helpen in het streven naar een duurzame provincie, wil de Provincie doen via volgende acties:

- De groepsaankoop groene stroom kan eventueel uitgebreid worden en gefaciliteerd naar groepsaankopen voor energiebesparende producten.
- Er komt een sensibilisatiecampagne rond duurzaam watergebruik.
- Het Steunpunt Duurzaam Wonen en Bouwen moet een meer beleidsgerichte rol krijgen en meedenken over verantwoorde stimuli die de Provincie kan geven voor het duurzaam bouwen.

3.4. Milieu- en natuurvergunningen

De Provincie zal, net zoals voor de bouwberoepen, zorg dragen voor een snelle en deontologisch, juridisch correcte afhandeling van de milieuvergunningaanvragen. Ook hier maken we er verder een erezaak van ruim binnen de termijn de dossiers af te handelen.

3.5. Natuur

In de open ruimte willen we werk maken van gebiedsgerichte projecten waarbij de verschillende ruimtegebruikers – landbouw, water, natuur, toerisme, ... – de handen in elkaar slaan en hun activiteiten optimaal op elkaar afstemmen. De drie pilootprojecten onder de noemer ‘gestroomlijnd landschap’ hebben op dit vlak een belangrijke voorbeeldrol te vervullen.

Oost-Vlaanderen is historisch een dichtbevolkt gebied en een belangrijke landbouwprovincie, en mede daardoor ook bosarm. De Provincie wil:

- een verder uitbreiding van haar eigen (natuur)domeinen
- grote, randstedelijke bosgebieden mee tot ontwikkeling brengen, naar analogie met het Parkbos Gent; hierbij wordt gedacht aan de Vinderhoutse bossen (Gent-West), stadsbos Aalst, bos in de omgeving van De Ster en de Westakkers in Sint-Niklaas en Beveren. En dit steeds in goede samenspraak met de andere actoren, inzonderheid de landbouw, teneinde een geïntegreerd beleid te voeren.

De succesrijke werking – en vooral samenwerking – van de Regionale Landschappen wordt best gebiedsdekkend voor het geheel van de provincie, indien nuttig en er een functioneel draagvlak voorhanden is.

Specifiek naar de gemeenten wil de Provincie de gemeenten technisch-wetenschappelijk ondersteunen in hun milieubeleid via het aanbieden van een aantrekkelijk en financieel haalbaar milieucontract en een optimale dienstverlening vanuit het Provinciaal Centrum voor Milieuonderzoek.

4. Onderwijs

In de sector onderwijs blijft de Provincie op twee sporen werken: het aanbieden van onderwijs en het voeren van een flankerend onderwijsbeleid.

4.1. Provinciaal Onderwijs

Het provinciaal onderwijs moet permanent voeling houden met de arbeidsmarkt en netwerken ontwikkelen met de belangrijkste lokale en regionale actoren. Dat wil zeggen dat de scholen de flexibiliteit hebben om, waar nodig, hun lessenaanbod af te stemmen op de behoeften op de arbeidsmarkt en op het aanbod van de andere onderwijsverstrekkers. Zowel in het technisch- en beroepsonderwijs, als in het volwassenenonderwijs staan we open voor

schaalvergroting en voor de overname of fusie met andere scholen wanneer dit een meerwaarde kan opleveren en financieel haalbaar is. Het beheer van de provinciale scholen willen we verder kostenefficiënt uitvoeren tegen een verantwoorde kostprijs, waarbij de vergelijking met het gemeenschapsonderwijs een goed referentiepunt.

In afwachting dat er een Vlaamse maximumfactuur komt voor het secundair onderwijs en om het onderwijs betaalbaar te houden voor de leerlingen en hun ouders, overwegen we de invoering van een provinciale maximumfactuur in ons eigen provinciaal onderwijsnet.

De provinciale scholen worden via het budgethouderschap autonoom en worden gestimuleerd om financieel en verantwoordelijk organisatorisch zelfstandiger te zijn.

We blijven investeren in gebouwen en uitrusting voor scholen en centra zodat leerlingen en cursisten zich in een veilige en duurzame leeromgeving verder kunnen scholen en bijscholen.

Ook op het pedagogisch vlak moeten de provinciale scholen openstaan voor vernieuwing:

- bijzondere aandacht en aangepaste programma's voor leerlingen met leerstoornissen en anderstaligen
- afstandsonderwijs en gecombineerd onderwijs in de provinciale centra voor volwassenenonderwijs
- verdraagzaamheid, ook openheid en respect zijn de waarden die in ons onderwijs traditioneel naar voren worden geschoven. Met name de jongste jaren zijn de zorg voor een gezonde en duurzame levenshouding daaraan toegevoegd.

We blijven vooral inzetten op TSO, BSO en Buitengewoon Onderwijs.

4.2. Flankerend onderwijsbeleid

De Provincie wil het flankerend onderwijsbeleid versterken en neemt hierbij volgende opties:

- het flankerend onderwijsbeleid focust zich vooral op TSO en BSO-onderwijs maar ook op buitengewoon onderwijs
- het uitwerken en concretiseren van het Oost-Vlaams plan geletterdheid

Verschillende provinciale diensten richten zich met educatieve pakketten en producties naar scholen. Het is aangewezen die in de dienst flankerend onderwijs coördinerend samen te brengen, zodat er één herkenbaar provinciaal aanspreekpunt ontstaat voor de scholen, wat ook de bereikbaarheid verhoogt.

4.3. OBAC

Een bijzondere 'niche' op het vlak van levenslang en levensbreed leren is en blijft de opleiding en vorming via OBAC, niet alleen van het eigen provinciepersoneel, maar ook van de werknemers van andere besturen, inzonderheid de lokale besturen.

5. Sport en recreatiedomeinen

5.1. Sport

We willen onderzoeken hoe we best bovenlokale sportinfrastructuur ondersteunen.

Vanuit het sportbeleid willen we blijven inzetten op:

- een correcte uitvoering van alle items uit het nieuwe 'Sport-voor-allen' – decreet, waarbij o.a. een focus ligt op G-sport en bovenlokale infrastructuur (ondermeer mountainbikeroutenetwerken, loopomlopen, ruitersporen, ...)

- het uitreiken van provinciale sportprijzen, welke kadert in een ruimer beleid waarbij Oost-Vlamingen ‘geprikkeld worden om (blijvend) te bewegen/sporten.

Voor de continuering en focus binnen de eigen sportcentra steunen we ons op de visienota ‘Provinciale Sportcentra’.

5.2. Recreatiedomeinen

Een bijzonder – en gekend - aspect van de provinciale dienstverlening, zijn de recreatiedomeinen. Het eigen profiel van de provinciale domeinen moet versterkt worden en de toegang tot deze domeinen moet laagdrempelig blijven. Wat betreft de exploitatievorm, moet er meer gelijkvormigheid komen ten opzichte van de huidige situatie. Specifiek voor Puyenbroeck gaan we op basis van de voorziene studie na of een uitbreiding van de golf mogelijk/wenselijk is, zonder dat dit ten koste gaat van de natuur en de huidige recreatiemogelijkheden op het domein. Naast het beheer van en voor de eigen provinciale domeinen staan we open voor samenwerking, tot en met een eventuele overname, van bovenlokale domeinen die momenteel door gemeenten beheerd worden en die de draagkracht van de gemeenten overschrijden. De gesprekken hierover moeten gebeuren op basis van een goed becijferd en toekomstgericht plan, zowel inzake exploitatie als inzake noodzakelijke investeringen. Doel is om op die manier een regionale spreiding te bekomen, laagdrempelige recreatie mogelijk te maken en eenzelfde uitbatingsstructuur op poten te zetten. We willen bij een dergelijke operatie hoe dan ook herkenbaar zijn als Provincie. Dit alles uiteraard binnen de budgettaire mogelijkheden.

6. Cultuur

6.1. Algemeen

Participatie en vernieuwing zijn centrale begrippen in het cultuurbeleid. Binnen de marges van de te onderhandelen akkoorden met de Vlaamse overheid, willen we blijvend middelen voorzien voor de culturele ontwikkeling en de participatie van zoveel mogelijk mensen en voor de toegankelijkheid van bibliotheken, kunstcentra en culturele initiatieven. Daarbij gaat onze aandacht naar het gehele culturele veld: van de culturele ambassadeurs tot de amateuristische kunstbeoefening, van de podiumkunsten tot de erfgoeddepots. De Provincie richt zich daarenboven op artistiek vernieuwende initiatieven, op bovenlokale initiatieven die de potentie hebben om door te groeien naar het Vlaamse en/of internationale niveau en terzelfdertijd op traditionele cultuurinitiatieven die bovenlokale samenwerking vergen.

Inzake de bewaring en de ontsluiting van het erfgoed is de belangrijke rol van de provincies intussen trouwens ook in Vlaanderen erkend: een signaal waarop we met veel gedrevenheid willen inspelen door een gebiedsdekkend depotbeleid te ontwikkelen.

6.2. Kunsten en cultuurspreiding

De Provincie wil de culturele ondernemer promoten: het ondersteunen van Oost-Vlaamse kunstenaars en cultuurinstellingen. Het instellen van crowdfunding, een systeem van publiek-private financiering van culturele projecten dat ook in het buitenland al succesvol is gebleken, is hierbij het onderzoeken waard.

De Provincie wil meewerken aan en meezoeken naar mogelijkheden tot cultuurspreiding tot in de verste uithoeken van de provincie.

6.3. Erfgoed

De Provincie wil haar ervaring in het depotbeleid aanwenden om te komen tot gebiedsdekkend depotbeleid. Hierbij speelt het Erfgoedcentrum Ename een cruciale rol.

6.4. pam Ename/Velzeke

De nieuw gebouwde derde vleugel moet operationeel worden.

6.5. PC Caermersklooster

De Provincie zal het te renoveren gedeelte van het Provinciaal Cultuurcentrum Caermersklooster in Gent bij voorkeur voorbehouden om vernieuwende spelers in het culturele veld meer kansen te geven.

7. Welzijn

Conform het Witboek van de Vlaamse Regering zal de Provincie haar welzijnsbeleid richten op drie pijlers: de sociale planning, het impulsbeleid en de netwerkvorming. Hierbij hanteert de Provincie volgende principes:

- Veranderingen moeten zoveel mogelijk gebeuren in overleg met de sector en waar mogelijk op een geleidelijke manier, zodat er voldoende tijd is om te zoeken naar alternatieven en/of voor de overname van de taken door andere actoren.
- Evenmin kan het de bedoeling zijn om de globale middelen voor het provinciaal welzijnsbeleid drastisch af te bouwen. Vrijgekomen middelen en mensen kunnen worden ingezet om de drie kernopdrachten van de provincie sterker uit te bouwen en bijvoorbeeld meer te investeren in vernieuwende initiatieven binnen de afspraken met Vlaanderen.
- Ten slotte moet de provincie een aantal waardevolle projecten vrijwaren, conform de afspraken wie daarvoor verantwoordelijk wordt zoals bijvoorbeeld voorkomen en bestrijden van partnergeweld.

Bijzondere aandacht gaat naar het gezin –zowel het traditionele gezin als nieuwe gezinsvormen – en naar de bestrijding van de armoede in onze provincie.

7.1. Welzijn en gezondheid

De focus zal liggen op sociale planning. Dit impliceert naast de aanmaak van een sociale kaart ook en vooral het verzamelen van data en de analyse daarvan voor overheden en private instellingen. We maken daarbij uiteraard gebruik van wat bestaat, soms her en der verspreid, en zorgen voor een goede ontsluiting.

Het ontwerp van decreet schuift nog andere opdrachten naar voor, namelijk netwerking op regionaal, sectoraal en intersectoraal vlak (bijv de RWO's, Regionale Overlegplatforms Gehandicapten, het Platform Arbeidszorg, ...). Ook het geven van impulsen op die terreinen waar het bestuursakkoord met Vlaanderen het toelaat (innovatie, vraaggestuurd handelen ondersteunen, vermaatschappelijking van de zorg (met o.m. een goed uitgebouwde vrijwilligersdatabank), promotie van zorgberoepen, stimulansen bij capaciteitsuitbreiding, ...).

Inzake drugsbeleid en inzonderheid drugpreventie is er het verderzetten van de PISAD-werking en de mogelijkheid tot implementatie van onze acties in samenwerking met de gemeenten over gans de provincie.

7.2. Wonen

De prioriteit ligt bij de huisvestingssituatie van de meest kwetsbaren (woonwagenbewoners, sociale huurders, ...) maar ook de aspecten ‘voldoende aanbod’, ‘energiezuinig’, ‘aangenaam wonen’ en ‘levensloop bestendig wonen’ mogen niet vergeten worden. Initiatieven kunnen zijn:

- Ervoor zorgen dat de sociale verhuurkantoren, die woonzekerheid geven aan de zwakste groepen op de woningmarkt, hun actieradius uitbreiden tot de ganse provincie. Dat kan door de bestaande sociale verhuurkantoren aan te zetten om hun werkingsgebied uit te breiden, maar ook door nieuwe initiatieven te stimuleren in regio's waar momenteel nog geen sociaal verhuurkantoor actief is.
- Nieuwe woonvormen duiken op om het wonen betaalbaar te houden of om te voorzien in de huisvesting van bepaalde doelgroepen. Daarbij denken we o.a. aan de “community land trusts” of aan Focus Wonen. De provincie wil de ontwikkeling van deze nieuwe woonvormen van kortbij opvolgen.
- Het vormen en sensibiliseren van lokale woonactoren.
- De Vlaamse regel om in nieuwe verkavelingen minstens 25% sociale woningbouw te voorzien is, samen met de quota voor sociale kavels, huur- en koopwoningen, een cruciale hefboom om ook de mensen met een beperkt inkomen woonzekerheid en woonkwaliteit te garanderen. Om de investeringen in de sociale huisvestingssector betaalbaar te houden, denken we aan impulsen bij de realisatie van energiebesparende maatregelen inzonderheid bij de sociale woningbouw.

Als streekbestuur wil de Provincie (intersectorale) netwerken (wonen-welzijn, wonen-ruimtelijke ordening, ...) en samenwerkingen een forum bieden en wil zij lokale woonactoren informeren, vormen en bewustmaken. Er wordt blijvend geïnvesteerd in het steunpunt Duurzaam Bouwen.

Specifiek naar de gemeenten: ondersteuning van het lokaal woonbeleid via gegevensverzameling en -analyse. Daarnaast zal het provinciebestuur de realisatie van quota voor de realisatie van sociale koop- en huurwoningen nauwlettend opvolgen en, indien nodig, de gemeenten aanporren om hun job goed te doen.

7.3. Ontwikkelingssamenwerking

Een ander aspect van onze internationaal beleid, is de ontwikkelingssamenwerking. Met de overname van het Wereldcentrum beschikken we over een uitstekend instrument om de Oost-Vlamingen bewust te maken van het belang van internationale solidariteit. Het Wereldcentrum wordt het provinciaal steunpunt voor mondiale vorming in Oost-Vlaanderen met als taken beleidsvoorbereiding, promotie, advies en documentatieservice, stimuleren van vorming, reflectie en theorievorming. Daarnaast kunnen ook enkele Oost-Vlaamse actoren worden ondersteund voor hun educatieve werking in de provincie.

De Provincie zet zelf haar regiobeleid in het Zuiden verder. Ze realiseert globaal de haar eigen opgelegde 0,7% van het budget als norm en wil een Fair Trade provincie worden.

De samenwerkingsovereenkomst met 11.11.11 – afgesloten in september 2010 – om lokale besturen en actoren te ondersteunen bij de (verdere) uitbouw van het lokale noord-zuidbeleid wordt verdergezet. Anderzijds helpt de Provincie 4e pijler-organisaties bij het uitbouwen van hun draagvlak in de provincie en bij hun duurzame projecten in het Zuiden.

De Provincie ondersteunt gemeentebesturen die een Noord-Zuidbeleid willen uitbouwen en ze zal een strategie ontwikkelen rond Fair Trade gericht op de steden en gemeenten in Oost-Vlaanderen.

7.4. Jeugd

Voor jongeren moet er niet alleen voor fuif- en repetitieruimtes en een voldoende aanbod aan bivakhuizen gezorgd worden. De Provincie wil verder investeren in een provinciaal jeugdvormingscentrum, waar in de eerste plaats jongeren en jeugdmonitoren op een kwalitatieve manier vorming kunnen genieten in internaatverband. Ook speelbossen en het terugdringen van planlast voor (jeugd)verenigingen heeft onze aandacht. De provincie wil dat alle kinderen en jongeren betrokken zijn bij het jeugdwerk (ook allochtone kinderen, ook kinderen met een beperking, met leerachterstand of laaggeschoold, ...). We denken verder aan acties rond ontplooiing van artistiek talent en rond muziekgerelateerde gehoorschade.

Specifiek naar de gemeenten: de Provincie wil lokale besturen en hun vertegenwoordigers vorming en stimulansen aanbieden rond dit inclusief jeugdwerk, maar ook, (zoals in het bestuursakkoord met Vlaanderen dat vormt krijgt), rond diversiteit, kwalitatieve open ruimte en rond kinderrechten.

8. Fiscale en financiële diensten

De Provincie wil een evenwichtige financiële politiek handhaven door:

- de belastingen op het huidig laag niveau te behouden, evenzo voor de sociale correcties en de gezinsvriendelijkheid
- de correcte verhouding tussen de belasting op onroerend goed en de algemene provinciebelasting te bevestigen
- waakzaam te zijn omdat de mogelijkheid bestaat dat op relatief korte termijn de rente zal stijgen

Het budgethouderschap wordt ingevoerd voor de scholen. BBC biedt –gecombineerd met budgethouderschap – kansen om goede taakstellingen in te voeren voor de budgethouders, bijvoorbeeld voor scholen, voor recreatiedomeinen en operationele diensten zoals de uitleendienst. Bij die goede taakafspraken wordt de inherente financiering duidelijk afgesproken en achteraf ook verantwoord.

9. Personeel en vorming

Om al deze intenties waar te maken, rekenen we op de inzet van competent provinciepersoneel.

De diensten van het provinciebestuur worden gecentraliseerd in een nieuw provinciehuis. Dat moet leiden tot een efficiëntere en economischere werking. De burger én de personeelsleden moeten er beter van worden. Centralisatie moet leiden tot een efficiëntere werkomgeving en tot een betere dienstverlening.

Parallel daarmee kiest de Provincie ook resoluut voor de principes van het Nieuwe Werken: een cultuur gebaseerd op vertrouwen, gericht op resultaten, flexibiliteit, digitalisering van de processen, ...

De Provincie wil een dynamisch aanwervingsbeleid voeren dat niet lijdt onder ‘diploma fetisjisme’ en rekening houdt met vaardigheden van mensen en de ‘elders verworven ervaring en competenties’. Tevens focussen we op mobiliteit en brede inzetbaarheid.

Maar de Provincie is ook bekommerd om een goed uitstroombesluit. Gelet op de te verwachten pensioneringen, gecombineerd met efficiëntie maatregelen, moet het mogelijk zijn om het

personeelsbestand te stabiliseren en zelfs te doen dalen.

Terzelfdertijd wil de Provincie er voor zorgen dat de tweede pensioenpijler behoorlijk gefinancierd wordt door in elk geval van 2 naar 3% financiering te gaan van die tweede pijler.

De Provincie geeft als overheid het goede voorbeeld in het gelijke kansenbeleid. Ze heeft speciale aandacht voor sociale tewerkstelling binnen het eigen bestuur en wil van re-integratie na langdurige arbeidsongeschiktheid, een werkpunt maken.

Om dat alles in goede banen te leiden moet de ingezette uitbouw van het departement personeel tot een departement ‘Personeel en organisatieontwikkeling ‘ verder gezet worden. Dat beoogt een modern HRM-beleid uit te tekenen en aan visievorming te doen met projecten als ‘het nieuwe werken’ en ‘projectmatig werken’, en deze te begeleiden.

10. Interne organisatie (overige diensten)

Naast een slagvaardig managementteam is er nood aan goed intern overleg en communicatie via een “beleidsgroep” die representatief is voor de diverse onderdelen van de organisatie.

De (h)erkenbaarheid van de diensten van het provinciebestuur blijft een permanent aandachtspunt. De verantwoordelijkheid voor communicatie ligt bij elkeen die verbonden is aan het bestuur: personeelslid én mandataris zijn de ambassadeurs van deze provincie.

Het regiomarketingverhaal wordt verder gezet en naast ‘fiets- en wieleregio’ worden de andere pijlers ‘cultuur’, ‘water’ en ‘kennis en innovatie’ verder ontwikkeld en unisono gecommuniceerd. Klantvriendelijkheid en klantgerichtheid moet centraal blijven staan in de relatie naar de burgers. Het oprichten van een call center en uniek digitaal aanspreekpunt speelt daar op in. Daarnaast moet het mogelijk zijn om digitaal subsidieaanvragen in te dienen en op te volgen zoals dat ook geldt voor vergunningsdossiers.

Tot slot

Wij willen tijdens de komende legislatuur ruimte creëren om te ondernemen, maar ook sociale netten weven voor welvaart, gezondheid en welzijn in Oost-Vlaanderen, waar kennis, creativiteit en cultuur werken. We verbinden mensen, organisaties en instellingen zodat onze provincie en haar instellingen er beter van worden. Daartoe bundelen we ook intern onze krachten om tot een dynamisch krachtig en zichtbaar beleid te komen.

We stimuleren zoveel mogelijk mensen in Oost-Vlaanderen om het beste uit zichzelf te halen en met volle goesting Oost-Vlaming te zijn. Ons beleid richt zich inderdaad naar “ieder van ons”. We kiezen resoluut voor een dienstvaardige provincie met een goede dienstverlening.

We versterken samen met andere actoren de positie van Oost-Vlaanderen als een provincie waar het goed leven, werken, wonen en studeren is. Inspanning en ontspanning, economisch gedreven en innovatief. We gebruiken daarbij de troeven van Oost-Vlaanderen als een fietsprovincie, een provincie waar water belangrijk is en waar cultuur, kennis en innovatie werkt.

Besturen is het afwegen van belangen, het stellen van prioriteiten, het organiseren van de dialoog en uiteindelijk verantwoording afleggen.

Als Deputatie willen we dat doen in brede samenspraak, inzonderheid met de provincieraad.

Samenvatting in 13 grote acties:

1. Innovatie en kenniseconomie bevorderen en onze troeven zoals havens, onderwijs, infrastructuur, ... uitspelen;
2. Oost-Vlaamse actoren stimuleren en/of samenbrengen met het oog op het realiseren van concrete Europese doelstellingen en projecten;
3. Regionale samenwerkingsverbanden ondersteunen bij de promotie van de provincie als toeristische bestemming;
4. De ontwikkelingskansen voor land- en tuinbouw en agrarisch aanverwante sectoren, en voor een leefbaar en beleefbaar platteland bevorderen;
5. Oost-Vlaanderen als dé fietsprovincie op de kaart zetten;
6. Energiebesparende maatregelen en investeringen promoten alsook werken aan een klimaatplan;
7. Natuur en bos in Oost-Vlaanderen behouden, ontwikkelen en herstellen;
8. Het integraal waterbeleid coördineren en uitvoeren;
9. Gelijke onderwijskansen in het leerplichtonderwijs bevorderen, het levenslang leren in het volwassenenonderwijs stimuleren en de band tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt verbeteren;
10. Het aanbod in de recreatiedomeinen maximaal afstemmen op de behoeften van de klanten;
11. De sport(beweeg)participatie verhogen;
12. Het cultuuraanbod diversifiëren en spreiden;
13. Bovenlokale netwerking van particuliere en publieke actoren stimuleren o.m. in het welzijnsbeleid;

